

Årsberättelse

2025

STORA
SKÖNDAL

INNEHÅLL

Direktorn har ordet	4
Detta är Stiftelsen Stora Sköndal.....	6
Områden och verksamheter.....	8
Året som gick.....	12

Vi omfamnar förändring, i stort och smått

Jag vill berätta om Henry Egidius. Henry är 101 år och bor på ett av Stora Sköndals äldreboenden. Under 2025 skrev han sin första roman. Att skriva en roman är alltid en bedrift, men att bestämma sig för att ge sig på utmaningen vid 101-års ålder, skulle jag tro är unikt. Det visar alla oss andra att det aldrig är för sent. Att det alltid finns möjlighet till förändring.

Förändring är ett av våra ledord, intill jämlikhet och omtanke. De två sistnämnda har alla lätt att förstå, men det där med förändring är det ibland några som ryggar inför. Varför ska man alltid hålla på att förändra? Kan inte allt få vara som det varit? Nytt är väl inte alltid bättre? Nej, såklart. Vår stiftelses resa startade i början av 1900-talet. Vi vet att gammal är äldst.

Men för oss på Stora Sköndal står ordet förändring för något positivt. För oss innebär förändring utveckling. Det handlar om att inte stagnera och om att se var det finns möjlighet till förbättringar. Vi tror att även det som är bra, kan bli ännu lite bättre.

Förändring är också något som sker vare sig vi vill eller inte. Förutsättningar förändras, och då måste vi förhålla oss till det.

Ett exempel på en omständighet som vi inte rår på är barnafödandet. Att det har minskat är säkert ingen

som missat. För oss påverkar det våra förskolor Borgen och Tollare. Tollare förskola hade förr lång ringlande kö, men inte idag. Och förskolan i Sköndal har fortfarande tomma avdelningar trots nya bostäder på vårt område. Glädjande är dock att kvaliteten inte påverkats. Våra förskolor ligger fortfarande i framkant. När regeringen ville genomföra förändringar som fokuserade på mer läsning och rörelse och mindre skärm, var det redan ett etablerat arbetssätt hos oss.

Något som inte har förändrats är de avtal vi har med regionen för neurologisk rehabilitering. Trots idoga försök så har vi ännu inte fått politikerna att besluta om en uppräknings, även om de säger sig förstå det orimliga i att ha samma ersättningsnivåer år ut och år in. Ibland maler kvarnarna långsamt och vi hoppas att vår dialog ska ge resultat under året som kommer.

Inom Sjukvårdsområdet finns även vår vårdcentral som under året fokuserat på sitt interna kvalitetsarbete och visar därför inte ett positivt ekonomiskt resultat.

Men, alla våra andra verksamhetsområden har i år lyckats få ekonomin i balans. Det är ett arbete som jag vill tacka alla medarbetare för. Jag vet att det inom vissa verksamheter inneburit tuffa beslut, där vi bland annat fått ta bort möjligheten till heltid och minska våra medarbetares tjänstgöringsgrad. I den bästa av världar

skulle vi inte behöva göra så, men vi måste se till ekonomisk hållbarhet över tid. Det är det mest ansvarsfulla.

En positiv förändring som Stora Sköndal varit med och bidragit till 2025 är att det inom kort kommer finnas en ny certifiering inom äldreomsorg. En kvalitetsmarkör som säkerställer att medarbetare är utbildade i avancerad äldreomsorg. Detta arbete har skett med medel från Johanniterorden, i samarbete med vår högskola Marie Cederschiöld högskola. Vi är väldigt stolta över detta och kommer givetvis certifiera alla våra anställda inom äldreomsorg.

Ett område där det tyvärr stått still under året är den fysiska utvecklingen av området. Bygget av bostäder, vägar och parker som skulle ta fart 2025 har stoppats av ett överklagande och av långa handläggningstider hos Mark- och miljööverdomstolen. Men även här tror vi att saker kommer att röra på sig under 2026. Och det ser vi verkligen fram emot. Inte minst eftersom allt fler hittar till Stora Sköndal och intresserar sig för området. Det märkte vi på vår julmarknad som besöktes av närmare 6 000 personer och under Allhelgonahelgen, då det var kö för att få komma in i kyrkan och kapellet för att tända ett ljus!

Stiftelsen Stora Sköndal ska förändras, och gör det hela tiden. Det behöver inte alltid vara så stort. Det kan vara en medarbetare som hittar ett bättre sätt att uppmuntra en boende att klä sig själv. Eller en medarbetare som kommer på en smart lösning som hjälper de äldre att få i sig vätska de allra varmaste sommardagarna. Alla våra medarbetare är med och förändrar, förbättrar och utvecklar vår verksamhet, varje dag. Precis som det ska vara. Men vi ska heller inte vara rädda för större förändringar. Allt måste inte vara som det alltid varit.

Tänk bara på Henry. Bara för att man i 100 år inte varit romanförfattare så är det inget som säger att man inte kan bli det när man är 101.

För som mig som direktor är det inte någon roman som väntar. Men jag har många tankar för Stora Sköndals framtid. För vi tror på förändring, en förändring som stävar efter jämlikhet och som sker med största möjliga omtanke.

Åsa Andersson, direktor, Stora Sköndal

En idéburen stiftelse med människan i fokus

Stora Sköndal är en idéburen stiftelse utan vinstintresse som verkar inom stöd, vård, omsorg, utbildning och forskning. Med människan i centrum arbetar vi för ett samhälle där fler får möjlighet att växa, utvecklas och ta plats. Vår utgångspunkt är att varje människa har unika förutsättningar – och vårt uppdrag är att möta dem med kunskap, omtanke och långsiktigt engagemang.

I dag omfattar våra verksamheter bland annat äldreomsorg, förskolor, primärvård, neurologisk rehabilitering, högskoleutbildning samt insatser för personer med funktionsnedsättning. Vår vision är ett inkluderande samhälle där alla har en självklar plats.

SÅ ARBETAR VI

Två grundläggande principer präglar vårt arbetssätt. Allt överskott återinvesteras i våra verksamheter och i de människor vi stödjer, samt att vi arbetar i människans tjänst. Att inte dela ut vinst innebär att vi kan använda våra resurser fullt ut för att utveckla och stärka vårt uppdrag. Att verka i människans tjänst betyder att vi möter behov utan krav på motprestation.

Stora Sköndals uppdragsgivare är kommuner och regioner, som anlitar oss för att bedriva verksamheter med hög kvalitet. Utöver våra uppdrag för kommun och region, besitter stiftelsen ett stort fastighetsbestånd i Stora Sköndal. Vi erbjuder således även uthyrning av bland annat verksamhetslokaler, studentbostäder och seniorbostäder, som bidrar till ett levande område där omsorg, utbildning och boende samspekar.

2025 hade vi 159 700 belagda vårddygn. Det är 1 596 fler än året innan.

Varje dygn som en person bor på ett äldreboende eller i ett LSS-boende räknas som ett vårddygn.

Våra verksamheter finns förutom i Sköndal också i Nacka, Tyresö och Vällingby.

Hos oss arbetar drygt 1 100 medarbetare, varav 730 är månadsavlönade och resten timanställda. Medelåldern är 46,5 år och många stannar länge – den genomsnittliga anställningstiden är 5,1 år. Vi är en organisation med stark kvinnlig närvaro: 80 procent av alla anställda är kvinnor, och bland våra chefer är nästan nio av tio kvinnor.

VÅRA LEDORD

JÄMLIKHET. Vi gör inte skillnad på människor. Var du kommer ifrån, vad du tror på, vem du älskar eller hur gammal du är spelar ingen roll. Vi möter dig som du är.

OMTANKE: Vi arbetar för att människor ska få växa och utvecklas utifrån sina unika förutsättningar. Vi skapar plats för individen och ser till att allas röster blir hörda.

FÖRÄNDRING: Vi vet att samhället skulle kunna se annorlunda ut. Vi jobbar aktivt för att påverka uppdragsgivare och politiker att ta beslut som är i linje med vår vision. Vi strävar alltid efter att bli bättre.

Verksamhetsområden och verksamheter

ÄLDREOMSORG

Vår ambition är att den som bor på Stora Sköndals äldreboenden ska kunna vakna upp till en dag att se fram emot. Våra medarbetare är måna om att se varje boendes unika person och skapa omsorgen utifrån det. Vi strävar efter att arbeta resursbevarande för att varje individ ska få fortsätta vara så självständig och delaktig som möjligt. Våra verksamheter ska leva och ge möjlighet till fortsatt utveckling och nya minnen.

VERKSAMHETER – ÄLDREOMSORG

Johannesgården, Sköndal

Sköndalsvillan, Tyresö

Solgården, Sköndal

Villa Magnolia, Sköndal

Villa Skönviken, Sköndal

Villa Tollare, Nacka

SJUKVÅRD

Stora Sköndal driver sedan drygt fyrtio år tillbaka en neurologisk klinik som erbjuder specialiserad neurologisk rehabilitering. Kliniken omfattar heldygnshabilitering, dagrehabilitering, fysioterapi-mottagning och logopedmottagning.

Området innefattas också av Sköndals vårdcentral i Sköndal centrum, där vi utför primärvård och hemsjukvård på uppdrag av Region Stockholm.

VERKSAMHETER – SJUKVÅRD

Neurologiska rehabiliteringskliniken, Sköndal

Sköndals vårdcentral, Sköndal

STÖD OCH OMSORG

Stora Sköndals område Stöd och omsorg erbjuder sysselsättning och boendeformer för personer med behov av stöd. Inom området finns sysselsättningsverksamheter, LSS-bostäder, boenden inom socialpsykiatri och boende för yngre personer med demenssjukdom. Gemensamt arbetar hela området för att varje person som tar emot en insats från oss, ska ges möjlighet att leva sitt liv så som de själva önskar – där medarbetare, chefer och stödfunktioner blir en hjälpande hand.

VERKSAMHETER – STÖD OCH OMSORG

Daglig verksamhet LSS, Sköndal

Gruppboendestäder, LSS

- Nils Lövgrens väg 1, Sköndal
- Thorsten Levenstams väg 4, Sköndal
- Ångermannagatan 1, Vällingby

Yngre personer med demenssjukdom

- Björkgården, boende, Sköndal
- Dagliljan, daglig verksamhet, Sköndal

Socialpsykiatri

- Nybacken, boende, Sköndal
- Pilbacken, stödboende, Sköndal

UTBILDNING

Stora Sköndals förskolor erbjuder en verksamhet där värdegrund, projektarbete, rörelse och hälsa står i fokus. Vi har en stark tro på det kompetenta barnet och strävar efter att bedriva en utbildning med hög kvalitet.

VERKSAMHETER – UTBILDNING

Förskolan Borgen, Sköndal

Tollare förskola, Nacka

DIAKONALA ENHETEN

Stora Sköndals diakonala enhet är kärnan i stiftelsens värdegrundsarbete och erbjuder själavård, andlig utveckling och gemenskap. Verksamhetens fokus är att vara ett stöd och göra gott för de människor som bor, lever, verkar och vistas inom Stora Sköndals verksamheter och för andra i närområdet som söker kontakt. Diakonala enhetens arbete bedrivs helt utan ersättning och enhetens personal utgörs av tre diakoner, en diakoniassistent och en präst.

STIFTELSEN BESTÅR OCKSÅ AV:

FRAMTIDENS STORA SKÖNDAL

Framtidens Stora Sköndal är ett projekt för stadsutveckling, i en klass för sig. Den mark som Stora Sköndal äger utgör plattformen för en helt ny stadsdel i Storstockholm – där såväl social som miljömässig hållbarhet är den stora ledstjärnan. Stadsdelsutvecklingen bedrivs av Stora Sköndals dotterbolag Framtidsutveckling AB, och görs i samarbete med Stockholms stad och utvalda byggaktörer.

FASTIGHET

Stora Sköndals Framtidsutveckling ansvarar också för uthyrning, förvaltning, förädling och utveckling av byggnader, grönområden samt kyrkogården på Stora Sköndal. De befintliga byggnaderna på området består av både bostäder och verksamhetslokaler. Våra hyresgäster är till stor del seniorer, studenter, verksamheter inom stiftelsen och externa verksamheter.

MARIE CEDERSCHIÖLD HÖGSKOLA

På Marie Cederschiöld högskola, beläget på Södermalm i Stockholm, utbildas främst sjuksköterskor och socionomer. Uppdragsutbildningen är en stor och viktig del av högskolans verksamhet, där främst kommuner och regioner upphandlar kurser och utbildningar för sina medarbetare. Högskolan ägs, förutom av Stora Sköndal, även av Bräcke diakoni, Stockholms Sjukhem och Ersta diakoni. Samtliga ägare har 25 procent vardera av aktierna. Högskolan är ett icke vinstutdelande aktiebolag.

Året som gick

2025 blev ett år präglad av både omställning och utveckling. Genom ett målmedvetet arbete med beläggning, avtal och kostnader har stora delar av stiftelsen stärkt sin ekonomi. Samtidigt har nya satsningar, samarbeten och sociala initiativ tagit form. Året har också rymt utmaningar, inte minst kopplade till ersättningsnivåer och förändrade förutsättningar i omvärlden. Men viljan att anpassa, utveckla och ta ansvar har varit tydlig inom alla områden.

EKONOMI OCH BELÄGGNING

Under året visade alla verksamhetsområden positivt resultat, förutom ett. Att flera verksamheter lyckats vända sina siffror är ett resultat av ett omfattande arbete med att öka beläggningen, se över avtal och minska kostnader.

Sjukvårdsområdet gjorde ett negativt resultat, främst beroende på att den neurologiska mottagningens avtal inte räknats upp sedan 2016. Ett intensivt arbete har pågått under 2025 för att få till stånd en förändring (se sidan 12). Låga ersättningsnivåer påverkar också vår äldreomsorg, vilket lett till en justering av bemanningen och tjänstgöringsgraden, bland annat i Tyresö.

Det har börjat bli en utmaning att få barn till stiftelsens förskolor, då underlaget av barn minskat på grund av lågt barnafödande. Några avdelningar på förskolan Borgen har fått stängas till följd av detta. Även neurologiska rehabiliteringsmottagningen och vårdcentralen har haft färre patienter än önskat. Inom Äldreomsorgen och Stöd och omsorg har beläggningen varit god.

Sysselsättningen Villan, stiftelsens verksamhet med sysselsättning för personer med psykisk ohälsa, har under året fått stänga på grund av det inte gått att få ekonomi i verksamheten. Det positiva i och med detta tråkiga beslut är dock att daglig verksamhet kunnat växa, både till ytan och sett till antalet deltagare.

Utöver vård, omsorg och utbildning har stiftelsen också ett fastighetsbestånd. Under 2025 har stiftelsens fastighetsverksamhet haft fokus på att öka uthyrningsgraden. Arbetet gav resultat och vakansgraden sjönk till under 3 procent, en utveckling som givetvis innebär ökade intäkter.

Stiftelsens diakonala center har märkt av en ökning av antalet besökare till alla verksamheter. En förändring som både härleds till det faktum att verksamheten nu landat efter en flytt och till det oroliga läget i världen.

Året som gick, forts.

FOKUS OCH SPECIELLA SATSNINGAR

Inom sjukvårdområdet har områdeschefen haft tät kontakt med både den politiska ledningen och oppositionen i regionen, för att påvisa det orimliga i att stiftelsens avtal inte räknats upp sedan 2016. Dialogen har resulterat i att frågan utretts, men ännu är ingen förändring på plats.

När det gäller Äldreomsorg har en ny modell tagits fram för att erbjuda undersköterskor en tydlig väg till utveckling och ökat ansvar, utan att byta tjänst. Modellen kallas Kompetensstegen och består av fem tydligt definierade nivåer. Modellen kan även agera underlag vid utvecklingssamtal för att nå en samsyn i var en medarbetare befinner sig. Både chefer och medarbetare har varit positiva till modellen.

Äldreomsorg har också gjort en satsning för att försöka få fler boende att delta i dagliga aktiviteter. Denna satsning resulterade i en ökning av deltagarantalet med 70 procent.

Stiftelsen har under året varit delaktig i att ta fram en ny certifiering inom äldreomsorg i samarbete med Marie Cederschiöld högskola, som Stora Sköndal är delägare i. Arbetet med certifieringen har bekostats av Johanniterordern. Under 2026 ska stiftelsens medarbetare utbildas och när det är klart kommer äldreomsorgens verksamheter att vara "Johannitercertifierade".

Inom Stöd och omsorg blev under året Björkgården och Dagliljan, stiftelsens boende och dagverksamhet för yngre personer med demenssjukdom, Silviahems-certifierade och alla medarbetare där har således rykande färsk demenskunskap i ryggsäcken.

Under året har antalet sjukskötersketjänster utökats inom Stöd och omsorg vilket innebär att Nybacken fått en egen sjuksköterska.

Stöd och omsorg har också tagit emot en spansk delegation och stått värdar för ett japanskt studiebesök.

Inom förskolan har alla medarbetare utbildats inom metoden TAKK, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation.

Under året genomfördes förändringar i läroplanen för förskolan vilka innebär att det ska vara större fokus på rörelse och planerad läsning, men färre inslag av digitala lärverktyg. Detta var ett arbetssätt som redan var implementerat på förskolorna, men som förstärktes ytterligare i och med förändringen.

Inom fastighet genomfördes rivningar av de villor som stått tomma en tid. Rivningarna medförde att problemen med otrygghet som kopplats till dessa fastigheter minskade markant.

Det har också flyttat in en ny hyresgäst i fastigheten Kyrkbyn, vilket ökat tryggheten i området runt Kristinahuset. Hyresgästen, Lake front emerge, är ett kollektivboende som bidragit med aktivitet och rörelse på området. Bland annat har de anordnat öppna workshops och konserter.

Vad gäller utvecklingen av stadsdelen Stora Sköndal har 2025 präglats av fortsatt planering snarare än byggstart i pågående etapp 2A. Detta då detaljplanen för etappen överklagades och handläggningen hos Mark- och miljööverdomstolen dragit ut på tiden. Dock antogs planen i sin helhet av kommunfullmäktige vilket får ses som ett fint kvitto.

Stiftelsen har under 2025 sålt mark inom en av de kommande etapperna, etapp 3A. Marken såldes till byggaktören Wallenstam i mars.

Diakonalt center har i år satsat på att finnas tillgängliga och ha öppet i sina verksamheter då många andra verksamheter stänger ner. Dels under sommaren, dels under storhelger. Man har också utökat sin verksamhet Nyfiket till att ha öppet året om.

Under 2025 har diakonalt center, tillsammans med fastighet, deltagit på Trygghetsforum där det undersökts hur området upplevs kvällstid, till exempel vad gäller belysning, täta buskage, klotter och annan förstörelse.

HÅLLBARHET

Den årliga medarbetarenkäten visade på goda resultat. Medarbetarna trivs och rekommenderar gärna stiftelsen som arbetsplats för andra, där Äldreomsorgen fick bäst resultat. På Tollare förskola har barnen fördjupat sig i arbetet kring barnkonventionen, och förskolan Borgen har fokuserat på den interna arbetsmiljön.

Arbetet mot visionen om ett hållbart samhälle med en självklar plats för alla har varit viktigare att fortsätta med mer än någonsin, trots att bygget av stadsdelen stått still. Under 2025 har stiftelsen aktivt samlat människor på platsen, bland annat under julmarknaden som i år lockade närmare 6 000 personer.

Värdegrundskontrakt har införts för delar av bostadsbeståndet, vilket ger personer som annars har svårt att komma in på bostadsmarknaden möjlighet att hyra bostad – en viktig del av vår sociala hållbarhetsstrategi. Under 2026 förväntas arbetet med etapp 2A kunna påbörjas, vilket ger stiftelsen möjlighet att bidra till lösningar på bostadsbrist, segregation och utanförskap.

Stora Sköndal arbetar kontinuerligt med att minska verksamhetens miljöpåverkan. Under 2025 har vi bland annat minskat transporter genom fasta leveransdagar och användning av biogasdrivna fordon, effektiviserat energianvändning och arbetat med miljöanpassade inköp och kemikaliehantering. På förskolorna utforskar barnen återbruk och naturmaterial på kreativa sätt, och i boenden och vårdverksamheter används odling och trädgård som en del av rehabilitering och måltidsproduktion. Sjukvården har behållit sin ISO 14001-certifiering, och alla verksamheter arbetar enligt kvalitetsstandarden ISO 9001. Genom utbildning, information och konkreta åtgärder strävar vi efter att inspirera medarbetare, boende, patienter, deltagare, hyresgäster och besökare att göra smarta val – för ett mer hållbart samhälle idag och i framtiden. ♥

S

STORA
SKÖNDAL